

Mötesdatum
2018-01-24

Sekreterare
Lars Björklund, Jacob Edlund,
Monika Strömgren

Protokoll RMR:s Sågtimmerkommitté

Datum 2018-01-24
Plats Skype

Närvarande:

Torbjörn Andersson, Södra Timber
Lars Björklund, SDC, VMU
Jacob Edlund, SDC, VMU
Jens Eriksson, VMF Qbera
Bertil Erkstam, VMU-konsult
Lars Johansson, Stora Enso (ordförande)
Johan Svensson, Setra
Pierre Qvist, Vida Skog
Magnus Sjödin, SCA
Henrik Sjölander, SCA Timber
Monika Strömgren, SDC, VMU
Bo Swartström, Mellanskog
Peter Åström (ersättare för Peter Gunnarsson), Sveaskog

Ej närvarande:

Magnus Engberg, SDC

1 Mötesformalia

Ordföranden Lars Johansson hälsade välkomna. Lars Björklund med bistånd av Jacob Edlund och Monika Strömgren utsågs till sekreterare. Henrik Sjölander valdes till justerare. Dagordningen godkändes.

2 Föregående protokoll

Föregående protokoll godkändes. Föregående möte hölls 2017-09-07.

Punkten ”Övriga frågor – Individmärkning” kommenterades. Flera ledamöter informerade om tankar och aktiviteter som på olika sätt kopplar till märkning och spårning av stockindivider. Det konstaterades att, i jämförelse med vid visionsseminariet i april 2015 då intresset var lågt, har intresset för frågeställningen tilltagit. Det beslöts att ta upp frågan på nästa kommittémöte.

3 Sågtimmerfub i mätram

Rapporten ”Topprotmätning anpassad för sågbara sortiment av tall och gran” är nu publicerad på SDC.se. En tidsplan för införande föredrogs. Den siktar på att den nya topprotmätningen ska kunna tillämpas från hösten 2018. Kommittén instämde i denna målsättning.

Utkast till kontrollanvisning var utsänd inför mötet. Kommittén kommenterade att krav rörande repeterbarhet bör ingå. Kommittén påpekade också att det är viktigt att kunna parallellmäta matrisfub mot ny topprotfub på mätplatserna innan övergång görs.

4 Beaktande av virkesfel vid kvalitetsbestämning av sågtimmer – rapportutkast

Bertil Erkstam, tidigare på SDC i Sundsvall, har under hösten som VMU-konsult arbetat med en rapport angående olika virkesfels inverkan på kvalitetsbestämning av sågtimmer. De lågfrekventa ”sällanfel” som ingår i nuvarande klassningsschema utgör ett hinder för att uppnå helautomatisk klassning. Arbetet med att färdigställa rapporten pågår inom VMU-avdelningen. Exempel på resultat föredrogs. Diskussionskapitlet kommer att avhandla:

- Olika fels inverkan på process och produkt
- Eventuella dynamiska effekter i skogen, riskerar sågverken att få sämre virke
- Möjlighet att mäta idag och i framtiden
- Ekonomiska konsekvenser av hur virkesfel beaktas i mätningen
- Tänkbara förändringar av mätninginstruktionen

Rapportutkastet kommer att skickas till kommittén längre fram under vinter/vår.

5 Tankar kring nästa generation klassningssystem

Lars B presenterade tankar kring vad som skulle kunna bli nästa klassningssystem för sågtimmer. Förslaget utgår från att kvalitetsklasser skulle baseras på tillväxtrelaterade egenskaper som stocktyp, kvistdiameter, årsringsbredd och avsmalning. Skiljt från klassningen skulle det sedan göras en reduktion av värde eller volym för defekter, det vi ibland kallar sällanfel. Exempel på defekter är krök, röta, kvistning, rotben, lyra och toppbrott. Med en sådan uppdelning på klass och defekter kan mätningen ge mer virkesinformation jämfört med dagens klassning.

Kommittén såg positivt på dessa tankar och menade att de låg i linje med vad som avsågs i treårsplanen avseende vidareutveckling av kvalitetsklassningen.

6 (Semi)automatisk klassning – nu kommer tomograferna

Med tanke på att de första datortomograferna (CT-scanners) nu är på väg in på svenska sågverk konstaterades att de kommer att medföra nya möjligheter till automatisk kvalitetsbestämning. Inledande studier kan komma att göras under hösten 2018.

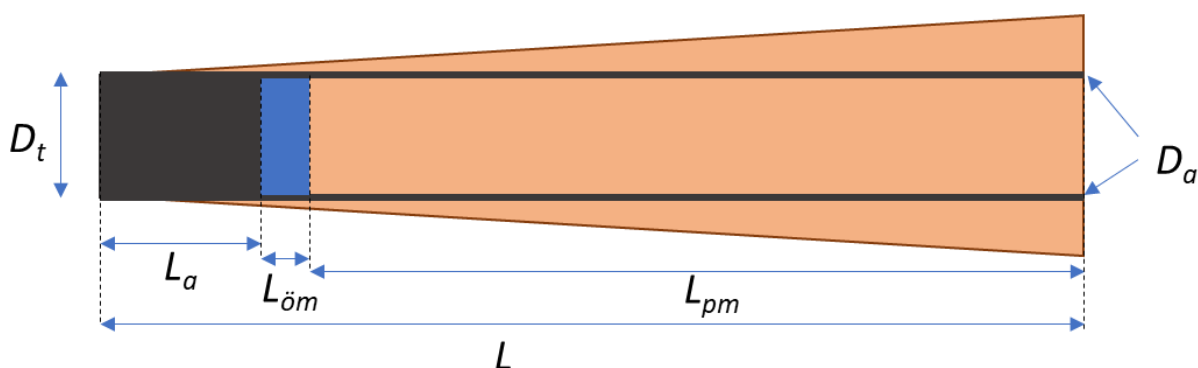
7 Noggrannare längdmätning - lägesrapport

Monika presenterade planer för det fortsatta arbetet med noggrannare längdmätning. Efter att den grundläggande rapporten nu publicerats på SDC.se skiftar fokus till att implementera de åtgärder som identifierats som viktigast. Dessa ligger inom åtta delområden:

1. Optimera förhållandena på mätplats
2. Förbättra befintlig teknik
3. Ny teknik
4. Längd i millimeter
5. Bättre kontrollmätning
6. Ny kontroll (mellan daglig till periodisk) för att snabbare upptäcka fel
7. Daglig tillsyn med stabila provkroppar
8. Bättre IT-stöd för att snabbare upptäcka problem.

8 Formler och beräkningar i VIOL 3. Moduler, övermål etc

Inför mötet var utkast till formelsamling VIOL 3 utsänd. Kommittén uppmanades att i första hand granska kap 3.1.3 – 3.1.4, dvs avsnitt som behandlar avdragsvolym, modulvolym, övermål etc. Där föreslås följande figur och figurtext:

Figur x. Schematisk bild av stock med toppdiameter (D_t), diameteravdrag (D_a), stocklängd (L), längdavrdrag (L_a), övermålslängd ($L_{öm}$) och prismodulgrundande längd (L_{pm}). Avdragsvolym avser det svarta området på stocken och övermålsvolym det blå området oavsett metod för bruttovolymberäkning (t ex fastvolym eller toppmått volym).

Förslaget innebär förenklade beräkningar vid fub-mätning jämfört med idag. Ingen i kommittén hade vid mötet några invändningar mot detta förslag. Monika informerade att programmering inom KAPP/KUPP ska göras de närmaste dagarna varför ledamöterna uppmanades granska text och figurer en extra gång och omgående meddela Monika om de såg behov av någon förändring.

9 Kommande möten

Nästa möte planeras bli ett lunch-till-lunch-möte någon gång före sommaren 2018. Lars J och Lars B kommer med förslag.